

การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566
The Decision in The Election of Members of The House of
Representatives in The Year 2023

ธัญนันท์ จันทร์ทรงพล¹, เสน่ห์ โรจนดิษฐ์², อรุณ ไชยนิตย์³
ไชยอนันต์ ตรีไพบูลย์⁴ และ กษิติศ บัวเพชร⁵

Thanyanant Chansongpol¹, Sanay Rojanadit², Arun Chainit³
Chaianan Tripaiboon⁴ and Kasidid Buapetch⁵

สถาบันรัชต์ภาคย์^{1,4}, มูลนิธิธรรมมาภิวัตน์^{2,5}, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร³

Rajapark Institute^{1,4}, The Foundation of Globalization Fairness (FGF)^{2,5}, Phranakhon Rajabhat University³

E-mail: chansongpol.t@gmail.com¹, sanayrojanadit@yahoo.com², dr.chainit_run@live.com³

tosumaey@gmail.com⁴, Kb.petch@gmail.com⁵

Received September 23, 2023; Revised September 28, 2023; Accepted September 30, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และ 2) วิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้ง สส. ปี 2566 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 600 คน จากสูตร Taro Yamane เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์การถดถอย เส้นตรงพหุคูณ, การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 อย่างมีนัยสำคัญ คือ “เพศ” มีอิทธิพลต่อ “ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร” “อายุ” มีอิทธิพลต่อ “ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ” “การศึกษา” มีอิทธิพลต่อ “คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร” “คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค” “นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด” “ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ” “รายได้” มีอิทธิพลต่อ “นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด” นอกนั้น (กลุ่มอาชีพและศาสนา) ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่าง มีนัยสำคัญ 2) การวิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือก สส. ปี 2566 (พรรคเพื่อไทย) พบว่า ตัวแปร “อายุ” มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายอย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด 10 ด้าน รองลงมา คือ รายได้ และ ศาสนา ตัวแปรละ 3 ด้าน นอกนั้น (เพศ การศึกษา กลุ่มอาชีพ) ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายอย่างมีนัยสำคัญ 3) การวิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือก สส.

ปี 2566 (พรรคก้าวไกล) พบว่า ตัวแปร “อายุ” มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายอย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด 11 ด้าน รองลงมา คือ การศึกษา และรายได้ จำนวน 3 และ 1 ด้าน นอกนั้น (เพศ กลุ่มอาชีพ ศาสนา) ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: การตัดสินใจ; การเลือกตั้ง; สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

Abstract

This article aimed to:1) analyze various factors that influence decision-making; and 2) analyze the evaluation of political party policies that citizens will use in deciding the 2023 MP elections. This is quantitative research. The population is made up of voters all over the country. In this country, a random sample of 600 people was drawn from the Taro Yamane formula. Data were collected using questionnaires. Analyze the data with multiple linear regression analysis, one-way analysis of variance, and Scheffe's. The results of the research found that: 1) Factors that significantly affect decision-making behavior in selecting MP candidates in 2023 are "gender". influence on "Relationship with Candidates". "Age" influences "Benefits or Compensation received". "Education" influences "Personal Qualities of Candidates", "Personal Qualities of Party Leaders", "Policies and Results: Past work of the Party you belong to," and "Benefits or Rewards Received,". "Income" has an influence on "Past policies and performance of the party you belong to." Other than that, (professional and religious groups) have no influence. The dependent variable is significant. 2) Analysis of the evaluation of political party policies used by citizens in deciding to select MPs in 2023 (Pheu Thai Party) found that the variable "age" has a very significant influence on policy evaluation. The 10 most important factors are followed by income and religion, three variables each. The other variables (gender, education, and occupational group) did not have a significant influence on policy evaluation. 3) Analysis of the evaluation of political party policies that citizens use in decision-making Selecting MPs in 2023 (Forward Party), it was found that the variable "age" had the most significant influence on policy evaluation in 11 areas, followed by education and income in 3 and 1 areas. The others (gender, group occupation, and religion) do not significantly influence policy evaluations.

Keywords: Decision; Election; Members of The House of Representatives

บทนำ

ในสังคมโลกยุคปัจจุบันนั้นมีความก้าวหน้าในหลายแขนงทั้งทางเทคโนโลยี วัฒนธรรม หรือทางด้านสังคมเองก็มีการพัฒนาขึ้น เมื่อมีกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มทำให้เกิดการรวมตัว เกิดเป็นชุมชน และเกิดเป็นสังคม และเมื่อสังคมมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นจึงทำให้มีการแบ่งหรือจำแนกกลุ่มสังคมตามปัจจัยต่าง ๆ หนึ่งในกลุ่มสังคมที่จำแนกคือ “รัฐ” ซึ่งทั่วโลกยินยอมในการจำแนกสังคมตามรูปแบบของรัฐถือเป็นบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยรัฐต้องมีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1) ประชากร 2) ดินแดน 3) รัฐบาล 4) อำนาจอธิปไตย ประเทศไทย เป็นรัฐรัฐหนึ่ง มีองค์ประกอบตามที่กฎหมายระหว่างประเทศกำหนด กล่าวคือ มีประชากรที่มากพอสมควรที่จะสามารถดำรงความเป็นอยู่ได้ด้วยตัวเอง มีดินแดนให้ประชาชนอยู่อาศัย มีการจัดวางระเบียบการปกครองในรูปแบบของตนเองในรูปรัฐบาล และมีอำนาจอิสระทั้งภายในและภายนอก (Thanuthep, 2005)

เมื่อก้าวถึงอำนาจอธิปไตยนั้น คือ การที่รัฐมีอำนาจอสูงสุดไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจอื่นใดไม่ว่าจะทั้งภายในหรือภายนอก ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะจะส่งผลถึง “ความสามารถที่จะมีสัมพันธภาพกับรัฐอื่น ๆ ได้” (Lochaya, 1995) หากรัฐใดที่ไม่มีอำนาจอธิปไตย รัฐนั้นก็ไม่สามารถมีสัมพันธภาพกับรัฐอื่น ๆ ได้ ประเทศไทยเป็นรัฐหนึ่งที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตัวเอง แต่เดิมนั้นประเทศไทยปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยพระมหากษัตริย์เป็นผู้นำในการปกครองบริหารราชการแผ่นดินอย่างสมบูรณเด็ดขาดทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีการพัฒนาการปกครองที่ละน้อยอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มจากการตั้งคณะที่ปรึกษา 2 คณะ คือคณะที่ปรึกษาราชการในพระองค์ และคณะที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน เพื่อถ่วงดุลอำนาจพระมหากษัตริย์ สามารถขัดขวางพระเจ้าแผ่นดินได้ในเรื่องที่ไม่ยุติธรรม และพัฒนาอีกหลายด้านจนมีการจัดตั้งวุฒิสภาในสมัยรัชกาลที่ 6 เพื่อจำลองการเป็นเมืองประชาธิปไตย จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 7 ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย (Office of the Secretariat of the House of Representatives, 2007) ซึ่งทำให้อำนาจอธิปไตยในไทยเป็นของประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถใช้อำนาจอธิปไตยในกิจการได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ประชาชนสามารถเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นเพื่อทำการแทนตน มีลักษณะคือ 1) การออกเสียงเลือกตั้ง เป็นสิทธิซึ่งประชาชนจะใช้หรือไม่ก็ยอมได้ 2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของประชาชน ประชาชนสามารถควบคุมได้ และเมื่อประชาชนไม่พอใจผู้แทนก็สามารถถอดถอนออกจากตำแหน่งได้ 3) ประชาชนมีส่วนร่วมในทางกฎหมายมาก เช่น มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย มีสิทธิออกเสียงแสดงประชามติในเรื่องสำคัญ ๆ เป็นต้น (Jumpa, 2000) อันเป็นที่มาของอำนาจอธิปไตยไทยจนถึงปัจจุบัน

การเลือกตั้งเป็นวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งอำนาจอธิปไตย เป็นการที่ราษฎรใช้สิทธิของตนเองในการลงคะแนนเสียงเพื่อเลือกตัวแทนในการทำหน้าที่ของตน ซึ่งการเลือกตั้งนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีอิสระ ปราศจากการครอบงำจากอำนาจอื่นใด มีความเปิดกว้าง มีอิสระทั้งผู้สมัครและผู้ออกเสียง จึงจะถือว่าการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นหนทางที่ทำให้ได้มาซึ่งอำนาจอธิปไตย และอีกประการหนึ่งคือในการปกครองประเทศนั้นประชาชนทุกคนไม่สามารถทำหน้าที่ได้พร้อมกัน จึงต้องมีการเลือกตัวแทนเข้าไปบริหาร หรือหากผู้แทนของตนไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายประชาชนก็สามารถเปลี่ยนผู้แทนของตนได้เช่นกัน (Khamkhieo, 2022)

ประเทศไทย หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเรื่อยมา โดยมีการเลือกตั้งครั้งแรกในปี 2476 (พระราชกฤษฎีกาดำเนินการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2476 ฉบับที่ 2, 2476) มีผู้มีสิทธิ์ออกเสียงทั้งหมด 4,278,231 คน ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 1,773,532 คน คิดเป็นร้อยละ 41.45 (Kanphiwat, 2022) และจากนั้นก็ได้จัดให้มีการเลือกตั้งตลอดมาจวบจนปัจจุบัน ซึ่ง ณ ปี 2566 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป รวมทั้งสิ้น 27 ครั้ง (ไม่นับรวมการเลือกตั้งเพิ่มเติมในปี 2489 และ 2492) โดยมูลเหตุที่สำคัญในการจัดการเลือกตั้งในแต่ละครั้งเกิดจากเหตุ 3 ประการ ได้แก่ 1) สภาผู้แทนราษฎรครบวาระตำแหน่ง 2) การยุบสภาผู้แทนราษฎร 3) การยึดอำนาจหรือรัฐประหาร (Thongying, 2021) ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีการจัดการเลือกตั้ง และในการเลือกตั้งแต่ละครั้งก็จะมีพัฒนาการทางด้านการเมือง การจัดการ และการหาเสียง สิ่งที่สำคัญคือประชาชนจะตัดสินใจเลือกใครเป็นผู้แทนตนนั้นก็จะต้องมีนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลและสามารถนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและสนใจในเรื่องของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 และนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงของพรรคการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในปี 2566 ว่านโยบายที่พรรคการเมืองใช้ในการหาเสียงนั้นส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกหรือไม่ จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนหมู่ใหญ่ได้มากน้อยเพียงใด และนโยบายของพรรคนั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงหรือไม่ จึงเป็นที่มาของการวิจัยเรื่องการประเมินนโยบายพรรคการเมืองไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2566

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566
2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

งานเขียนของ Cummings and Worley (1985) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็นการเลือกทางใดทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางนั้น ๆ บรรลุผลสำเร็จ และในทางเลือกนั้น ๆ หมายถึง จะมีโอกาสให้เกิดการตัดสินใจที่หลากหลาย ซึ่ง Morell (1975) ก็ได้อธิบายไว้ว่า การตัดสินใจมีอยู่ 3 ส่วน กล่าวคือ (1) การตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของดุลยพินิจและจิตสำนึก (2) การตัดสินใจมีการอาศัยประสบการณ์ในการประเมินทางเลือกและตั้งอยู่บนความรอบคอบที่ต้องเลืองทางที่ดีที่สุด และ (3) การตัดสินใจจะมีเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้แล้วภายในจิตใจ ในส่วนของทัศนคติและดุลยพินิจ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมทั้งเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจของมนุษย์อีกด้วย (Samerchai, 2007) อิทธิพลที่มีต่อการกำหนดทัศนคติของมนุษย์แบ่งออกเป็น 6 ประการ คือ (1) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ เป็นลักษณะส่วนตัวเฉพาะของบุคคลนั้น (2) ประสบการณ์ในอดีต เป็นการรับข้อมูลและประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือข้อมูลนั้น ซึ่งส่งผลให้เกิดการตัดสินใจซื้อ โดยที่ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลอาจมีความแตกต่างกันไป (3) อิทธิพลจากครอบครัวและเพื่อน เป็นค่านิยมพื้นฐานที่ได้รับอิทธิพลมาจากคนในครอบครัวหรือบุคคลที่ใกล้ชิด ทำให้สามารถสร้างทัศนคติหรือมโนภาพได้ชัดและทำให้เกิดการตัดสินใจตามมา (4) เครื่องมือทางการตลาด ข้อมูลที่เกิดเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์หรือ องค์การ เพื่อเข้าถึงและสร้างแรงจูงใจ ทำให้เกิดทัศนคติได้ นับเป็นเครื่องมือและรูปแบบในการสร้างทัศนคติสำหรับกลุ่มบุคคล (5) การเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังเพื่อให้เกิดการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล และส่งผลต่อการตัดสินใจ (6) อิทธิพลทางสังคม กระแสสังคมส่งผลเป็นอย่างมากต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เพราะเป็นการกล่อมเกลาทางอ้อมจากทางวัฒนธรรมและการปลูกฝังภายในสังคมเดียวกัน ที่ทำให้มนุษย์ได้นำมาเป็นตัววัดในการตัดสินใจ

Siripotchananon (2001) ได้ประยุกต์กระบวนการตัดสินใจในการเลือกตั้งไว้ว่ามี 4 ขั้นตอน กล่าวคือ (1) การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้ง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายต่าง ๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ปราศรัยไว้ โดยสื่อจะทำหน้าที่ในการ

ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยประชาชนจะเลือกซื้อข่าวสารจากแหล่งใด ก็ขึ้นอยู่กับข้อมูล ข่าวสารถูกนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อจูงใจในการตัดสินใจลงคะแนนเสียง (2) การสร้าง กฎเกณฑ์ และการให้น้ำหนักในการตัดสินใจ โดยประชาชนจะเลือกผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจ มากที่สุด และมีแนวโน้มที่จะสามารถพึ่งพาได้มากที่สุด โดยประเมินทางเลือกที่เหมาะสมจากการ ตัดสินใจที่มีการณรงค์หาเสียง ทั้งจากคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นโยบายของพรรคการเมืองที่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ (3) การจัดลำดับและประเมิน ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็จะทำการ จัดลำดับความน่าสนใจและประเมินผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ดีที่สุด (4) การตัดสินใจในกระบวนการสุดท้าย ก่อนที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะกำหนดว่าผู้มีสิทธิรับ เลือกตั้งคนใดที่ได้รับการประเมินคะแนนมากที่สุด แต่อาจจะมีสถานการณ์แทรกแซงบางประการ เช่น ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับเงิน หรือสิ่งของ หรือการชวนเชื่ออื่นใด ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

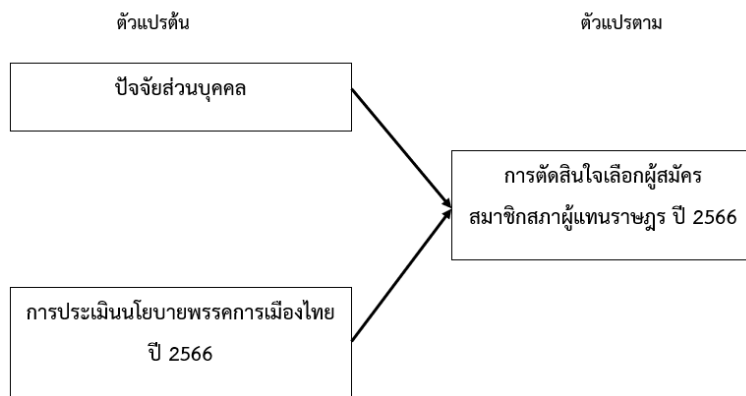
Sharkansky (1970) ได้อธิบายถึง นโยบายสาธารณะ ไว้ว่าเป็นกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำโดย รัฐบาล เช่น การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการศึกษาโดยรัฐ การจัดสวัสดิการแห่งรัฐ รวมทั้ง ข้อกำหนด ระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ สอดคล้องกับ Dye (1984) ที่อธิบายถึง คำว่า นโยบายสาธารณะ คือ สิ่งที่รัฐบาลเลือกจะทำหรือไม่กระทำ โดยครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมด ของรัฐบาลในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนในสังคม และ Easton (1953) ได้อธิบายว่า นโยบาย สาธารณะ หมายถึง รัฐบาลเป็นผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรรค่านิยมของสังคมทั้งหมด และสิ่งที่รัฐบาล ตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำในการดำเนินนโยบายนั้น เป็นผลมาจาก “การจัดสรรค่านิยมของ สังคม”

Friedrich (1963) ได้แสดงทัศนะว่า การกำหนดนโยบาย เป็นเรื่องที่จะต้องผ่านการพิจารณา เป็นขั้นตอน โดยฝ่ายบริหารมีบทบาทสำคัญและจะต้องร่วมกับฝ่ายการเมืองในการกำหนดนโยบาย สาธารณะ จึงสะท้อนให้เห็นว่า การกำหนดนโยบายสาธารณะนั้นเกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่าง ฝ่ายบริหารและฝ่ายการเมือง เพื่อตัดสินใจนโยบายที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ แต่ในขณะที่ Willoughby (1927), and White (1955) กลับมีทัศนะต่างออกไป คือ เห็นว่า ความต้องการ ของประชาชนมีความหลากหลายและหากจะต้องกำหนดนโยบายสาธารณะใดเพื่อตอบสนองความ ต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการตามนโยบายของฝ่ายการเมือง เนื่องจาก ฝ่ายการเมืองต้องเป็นผู้กำหนดนโยบายสาธารณะและฝ่ายบริหารเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

สรุปการทบทวนวรรณกรรม การตัดสินใจเป็นการเลือกทางใดทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของทางนั้น ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของดุลย พินิจและจิตสำนึก และมีการอาศัยประสบการณ์ในการประเมินทางเลือกตามเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ แล้วภายในจิตใจ โดยที่กระบวนการตัดสินใจในการเลือกตั้งจะเกิดจากการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับการสมัคร รับเลือกตั้งและให้เจ้าหน้าที่ในการตัดสินใจที่มีการณรงค์หาเสียง ทั้งจากคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ รับเลือกตั้ง และนโยบายของพรรคการเมือง และประเมินทางเลือกการตัดสินใจในกระบวนการสุดท้ายก่อนที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งนโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ก็มาจากการที่ฝ่ายการเมืองเคยให้สัญญาไว้กับประชาชนในช่วงที่หาเสียงเลือกตั้ง และพยายามผลักดันนโยบายให้เกิดความสำเร็จเพื่อเพิ่มคะแนนเสียงให้กับพรรคการเมืองของตนในการเลือกตั้งในวาระต่อไป และฝ่ายการเมืองก็มักจะเป็นผู้กำหนดนโยบายสาธารณะและฝ่ายบริหารเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งก็จะประเมินความเป็นไปได้และเลือกจะกระทำหรือไม่กระทำ โดยครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาลในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนในสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายพรรคการเมืองไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2566 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือ ใช้การเก็บข้อมูลผ่านแบบทดสอบหรือแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจะทดสอบจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี 2566 จากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยจะสุ่มจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี 2566 จากทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน 52,287,045 คน (Election Commission, 2023) จากสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% สามารถกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
N	หมายถึง	ขนาดของประชากร
e	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่า

$$n = \frac{52,287,045}{1 + 52,287,045(0.05)^2}$$

ดังนั้น

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายพรรคการเมืองไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2566 ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการวิจัยซึ่งสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คณะผู้วิจัยศึกษารายละเอียด วิธีปฏิบัติ จากแหล่งความรู้ทั่วไปทั้งหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการ เว็บไซต์ต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มากำหนดแนวทางและหลักการในการสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับเรื่อง การประเมินนโยบายพรรคการเมืองไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2566

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการออกแบบ และสร้างแบบสอบถามโดยอ้างอิงจากสิ่งที่ค้นคว้า และรวบรวมมาได้ กลั่นกรองให้ออกมาอยู่ในรูปแบบของชุดคำถามที่ครอบคลุมในทุกประเด็น วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 นำชุดแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเมือง ด้านเศรษฐศาสตร์การเมือง และด้านนิติศาสตร์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของชุดแบบสอบถามทั้งในด้านเนื้อหา ความถูกต้อง การใช้ภาษา ระเบียบวิธีการตามโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข หรือเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 นำชุดแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขแล้วนั้นมาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC ; Index of Item Objective Congruence) ซึ่งดำเนินการโดยนางานวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง และความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างคำถามในแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการแก้ไข เพิ่มเติมประเด็นในแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ IOC ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงดำเนินการจัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งกำหนดแบบสอบถามสำหรับใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบสัมภาษณ์ที่นำไปใช้เก็บข้อมูลในเชิงลึกต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการวิจัยที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้า จากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสารวิชาการ บทความวิชาการ งานวิจัยต่าง ๆ รวมถึงการสืบค้นจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

ข้อมูลปฐมภูมิ

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน ศาสนา และภูมิภาคที่มีสิทธิเลือกตั้ง มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด มีหลายตัวเลือก แต่สามารถเลือกตอบได้คำตอบเดียว

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2566 ลักษณะของข้อคำถามจะเป็นคำถามปลายปิดประกอบด้วยคำตอบย่อยในแต่ละหัวข้อ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับในแต่ละหัวข้อ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ มีเกณฑ์การแปลความหมายของการให้คะแนนเป็น Rating Scale และใช้เกณฑ์การกำหนดค่าตามแบบวิธีของลิเคิร์ตซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบายพรรคการเมืองไทย ปี 2566 ลักษณะของข้อคำถามจะเป็นคำถามปลายปิดประกอบด้วยคำตอบย่อยในแต่ละหัวข้อโดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับในแต่ละหัวข้อ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5,4,3,2 และ 1 ตามลำดับ มีเกณฑ์การแปลความหมายของการให้คะแนนเป็น Rating Scale และใช้เกณฑ์การกำหนดค่าตามแบบวิธีของลิเคิร์ตซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 600 ชุด เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

ข้อมูลส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ในการตอบแบบสอบถาม การประเมินนโยบายพรรคการเมือง ไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2566 ใช้การแจกแจงความถี่ และการหาร้อยละในการนำเสนอ

ข้อมูลส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรต้น แนวทางการจัดการองค์กร ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการนำองค์การ 2) ปัจจัยด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3) ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ปัจจัยด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ปัจจัยการมุ่งเน้นบุคลากร 6) ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการนำเสนอ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางคู่กับการบรรยาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ข้อมูลส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรตาม ความผูกพันองค์กรของพนักงาน ได้แก่ 1) ความผูกพันที่ต่อเนื่อง 2) ความผูกพันทางอารมณ์ 3) ความผูกพันเนื่องจากบรรทัดฐานของสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการนำเสนอ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางคู่กับการบรรยาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมานเป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ที่แตกต่างกัน จะใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-Test และสถิติ F-Test (ANOVA) หากทดสอบแล้วมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe')

สมมติฐานข้อที่ 2 การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1) ตัวแปรอิสระ (เพศ อายุ การศึกษา กลุ่มอาชีพ รายได้ และศาสนา) ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ “เพศ” มีอิทธิพลต่อ “ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร” “อายุ” มีอิทธิพลต่อ “ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ” “การศึกษา” มีอิทธิพลต่อ “คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร” “คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค” “นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด” และ “ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ” “รายได้” มีอิทธิพลต่อ “นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด” นอกนั้น (กลุ่มอาชีพและศาสนา) ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 1 อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามโดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

ตัวแปรอิสระ (X)	ตัวแปรตาม (Y)
เพศ	ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร
อายุ	ผลประโยชน์ หรือ ผลตอบแทนที่ได้รับ
การศึกษา	คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด ผลประโยชน์ หรือ ผลตอบแทนที่ได้รับ
กลุ่มอาชีพ	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามใด ๆ
รายได้	นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด
ศาสนา	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามใด ๆ

2) กรณีตัวแปร “การศึกษา” ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุดถึง 4 ปัจจัยนั้น เมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มการศึกษาแต่ละกลุ่มย่อยจะพบอิทธิพลที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ กรณีปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร พบว่ากลุ่มการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยนี้ คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / มัธยมศึกษา, ปวช., ปวส./ปริญญาตรี กรณีปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค พบว่ากลุ่มการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยนี้ คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / ปริญญาตรี / ปริญญาโท / ปริญญาเอก กรณีปัจจัยนโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด พบว่ากลุ่มการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยนี้ คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / ปริญญาตรี / ปริญญาโท / ปริญญาเอก กรณีปัจจัยผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ พบว่ากลุ่มการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อปัจจัยนี้ คือ มัธยมศึกษา, ปวช., ปวส./ ปริญญาตรี / ปริญญาเอก

ตารางที่ 2 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรและความแตกต่างเป็นรายคู่โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

ตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอิสระ	ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ
คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร	การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / มัธยมศึกษา, ปวช., ปวส./ปริญญาตรี
คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค	การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / ปริญญาตรี / ปริญญาโท / ปริญญาเอก
นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด	การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา / ปริญญาตรี / ปริญญาโท / ปริญญาเอก
	รายได้	ไม่เกิน 15,000 บาท / 15,001–35,000 บาท / 35,001–60,000 บาท / 60,001–100,000 บาท / มากกว่า 100,000 บาท
ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ	การศึกษา	มัธยมศึกษา, ปวช., ปวส. / ปริญญาตรี / ปริญญาเอก
	อายุ	18–26 ปี / 43–59 ปี / 60–77 ปี

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า

1) การวิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ในส่วนของพรรคเพื่อไทย พบว่า ตัวแปร "อายุ" มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 10 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านคมนาคม นโยบายการท่องเที่ยว นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม นโยบายด้านการศึกษา นโยบายด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม นโยบายต่างประเทศ นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับตัวแปร "รายได้" มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนตัวแปร "ศาสนา" มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านพลังงาน นอกนั้น (เพศ การศึกษา และกลุ่มอาชีพ) ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคเพื่อไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 อิทธิพลของตัวแปรอิสระ (เพศ อายุ การศึกษา กลุ่มอาชีพ รายได้ ศาสนา) ที่มีต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรคเพื่อไทย) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม : นโยบายด้านต่างๆ พรรคเพื่อไทย
เพศ	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ
อายุ	นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านคมนาคม นโยบายการท่องเที่ยว นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม นโยบายด้านการศึกษา นโยบายด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม นโยบายด้านต่างประเทศ นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน
การศึกษา	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ
กลุ่มอาชีพ	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ
รายได้	นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านพลังงาน
ศาสนา	นโยบายด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านพลังงาน

หมายเหตุ: นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านความมั่นคง นโยบายแก้รัฐธรรมนูญ ไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อตัวแปรอิสระ X ทุกตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

2) การวิเคราะห์การประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ในส่วนของพรรคก้าวไกล พบว่า ตัวแปร “อายุ” มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 11 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านความมั่นคง นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านพลังงาน นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านการศึกษา สำหรับตัวแปร “การศึกษา” มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการศึกษา ส่วนตัวแปร “รายได้” มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นอกนั้น (เพศ กลุ่มอาชีพ และศาสนา) ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 อิทธิพลของตัวแปรอิสระ (เพศ อายุ การศึกษา กลุ่มอาชีพ รายได้ ศาสนา) ที่มีต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรคก้าวไกล) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม : นโยบายด้านต่างๆ พรรคก้าวไกล
เพศ	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ
อายุ	นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านความมั่นคง นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านพลังงาน นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านการศึกษา
การศึกษา	นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการศึกษา
กลุ่มอาชีพ	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ
รายได้	นโยบายด้านปราบปรามทุจริต
ศาสนา	ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (นโยบายพรรค) ใดๆ

3) กรณีตัวแปร “อายุ” ที่มีอิทธิพลต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากที่สุดถึงจำนวน 11 ด้านนโยบายนั้น เมื่อพิจารณาแยกเป็นกลุ่มอายุแต่ละกลุ่มย่อยจะพบอิทธิพลที่มีต่อการประเมินนโยบายพรรคก้าวไกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ กรณีนโยบายด้านเศรษฐกิจ พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 27-42 ปี / 43-59 ปี กรณีนโยบายด้านความมั่นคง พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 27-42 ปี / 43-59 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านสังคม พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 43-59 ปี / 60-77 ปี กรณีนโยบายด้านปราบปรามทุจริต พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 27-42 ปี / 43-59 ปี / 60-77 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 43-59 ปี / 60-77 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านการเกษตร พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 27-42 ปี / 43-59 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 27-42 ปี / 43-59 ปี / 60-77 ปี / 78 ปีขึ้นไป กรณีนโยบายด้านการศึกษา พบว่ากลุ่มอายุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายด้านนี้ คือ 18-26 ปี / 27-42 ปี / 43-59 ปี / 78 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 5 ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรและความแตกต่างเป็นรายคู่โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$)

ตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอิสระ	ตัวแปรอิสระ	ค่าร้อยละของตัวแปรอิสระ
นโยบายด้านเศรษฐกิจ	อายุ	27-42 ปี / 43-59 ปี
นโยบายด้านความมั่นคง	อายุ	18-26 / 27-42 / 43-59 / 78+
นโยบายด้านสังคม	อายุ	18-26 / 43-59 / 60-77
	การศึกษา	ไม่มีนัยสำคัญ
นโยบายด้านปราบปรามทุจริต	อายุ	18-26 / 27-42 / 43-59 / 60-77 / 78+
	การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยม / มัธยม/ปวช/ปวส / ป.ตรี / ป.โท
	รายได้	ไม่มีนัยสำคัญ
นโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น	อายุ	18-26 / 78+
นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อายุ	18-26 / 43-59 / 60-77 / 78+
นโยบายด้านการเกษตร	อายุ	18-26 / 27-42 / 43-59 / 78+
นโยบายด้านพลังงาน	อายุ	ไม่มีนัยสำคัญ
นโยบายสาธารณสุข	อายุ	ไม่มีนัยสำคัญ
นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน	อายุ	18-26 / 27-42 / 43-59 / 60-77 / 78+
นโยบายด้านการศึกษา	อายุ	18-26 / 27-42 / 43-59 / 78+
	การศึกษา	ต่ำกว่ามัธยม / มัธยม/ปวช/ปวส / ป.ตรี

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ตัวแปร “การศึกษา” มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 โดยอยู่ในผู้มีการศึกษาในกลุ่มต่ำกว่ามัธยมศึกษา / มัธยมศึกษา, ปวช., ปวส. / ปริญญาตรี / ปริญญาโท / ปริญญาเอก ส่วนตัวแปร เพศ อายุ รายได้ มีอิทธิพลน้อยมาก และตัวแปรกลุ่มอาชีพ ศาสนา ไม่มีอิทธิพลต่อการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีการศึกษาในทุกระดับชั้นจะมีเกณฑ์และทัศนคติที่มีเหตุผลและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนในการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. สอดคล้องกับ Plangsree (2022) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครพนม มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_1) ระดับการศึกษา (X_3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_5) และ อำเภอที่อาศัยอยู่ (X_6) โดยโมเดลดังกล่าวสามารถพยากรณ์ความผันแปรของการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร้อยละ 26.40 (Cox & Snell $R^2 = .264$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น อายุ และอาชีพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ตัวแปร “อายุ” มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการพิจารณาประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ทั้งในส่วนของพรรคเพื่อไทยและพรรคก้าวไกล โดยอยู่ในผู้มีอายุในกลุ่ม 18-26 / 27-42 / 43-59 / 60-77 / 78 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในทุกกลุ่มอายุมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองเพิ่มมากขึ้นเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนโยบายของพรรคการเมืองที่สามารถทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมจาก 8-9 ปีที่ผ่านมา สอดคล้องกับ Phraathikarn Worravut Sumedho (Meethum) (2021) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวม อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่คือแนวคิด ทักษะคติ และค่านิยมของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ ในการเลือกตั้งยุคปัจจุบันพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับนโยบายที่ผ่านมาหรือผลงานที่ผ่านมาของพรรคและคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้นำ ซึ่งแตกต่างจากความคิดในอดีตที่ประชาชนจะยึดติดกับพรรคการเมืองที่ชื่นชอบและนักการเมืองที่มีความสัมพันธ์รู้จักกันส่วนตัว ตามผลของการวิจัยในครั้งนี้ที่ประชาชนให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับผู้สมัครเพียง 36.4% เท่านั้น และแนวคิดดังกล่าวนี้อาจมีผลในระยะแค่ 3-5 ปี เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกในหลายด้าน ทำให้ความคิด ทักษะคติ และค่านิยมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบแนวคิดและมีกระบวนการคิดที่เป็นพลวัตอันจะส่งผลต่อการเลือกตั้งในวาระต่อไป

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 ของประชาชนที่สำคัญมี 5 ปัจจัย ได้แก่ คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด ความสัมพันธ์กับผู้สมัคร และผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ สำหรับการประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 ที่สำคัญมีนโยบาย 11 ด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านความมั่นคง นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านพลังงาน นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ตัวแปร “การศึกษา” ทุกระดับชั้นมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 อันได้แก่ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนบุคคลผู้นำพรรค นโยบายและผลงานที่ผ่านมาของพรรคที่สังกัด และผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ ดังนั้นพรรคการเมืองควรให้ความสำคัญกับปัจจัย 4 ประการดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจในการพิจารณาของประชาชนในทุกกลุ่มการศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ตัวแปร “อายุ” ทุกระดับอายุมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 อันได้แก่นโยบายด้านนโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านความมั่นคง นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านปราบปรามทุจริต นโยบายด้านการปกครองท้องถิ่น นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการเกษตร นโยบายด้านพลังงาน นโยบายสาธารณสุข นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน นโยบายด้านการศึกษา ดังนั้นพรรคการเมืองควรให้ความสำคัญกับนโยบาย 11 ด้านดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดสินใจในการพิจารณาของประชาชนในทุกระดับกลุ่มอายุ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร สส. ปี 2566 ของประชาชนมี 5 ปัจจัย และการประเมินนโยบายพรรคการเมืองที่ประชาชนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี 2566 มีนโยบายที่ประชาชนให้ความสำคัญ 12 ด้าน ซึ่งพรรคการเมืองสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการกำหนดคุณสมบัติของตัวบุคคลและนโยบายพรรคการเมืองให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยควรให้ความสำคัญกับปัจจัยบุคคลและนโยบายของพรรคที่ตรงใจประชาชนมากที่สุด

References

- Cummings, T.G., & Worley, C.G. (1985). *Organizational Development and Change* (9th ed.). South-Western CENGAGE Learning.
- Dye, T. R. (1978). *Understanding Public Policy* (3rd ed). Prentice Hall.
- Easton, D. (1953). *The Political System: An Inquiry into the State of Political Science*. Alfred A. Knopf.

- Election Commission. (2023). *General Election of Members of the House of Representatives on 14 May 2023*. Office of the Election Commission. https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14
- Friedrich, C.J. (1963). *Man and His Government*. McGraw-Hill.
- Jumpa, M. (2000). *Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 (Basic knowledge)*. Nititham.
- Kanphiwat, C. (2022). *The First Election for Members of the House of Representatives in Thailand (Part 2)*. Parliamentary Museum. Telling Stories about Thai Politics and Government. <https://parliamentmuseum.go.th/2566/ar66--election-2.html>.
- Khamkhieo, P. (2022). *Basic Election Principles According to Important Constitutional Court Decisions*. https://occ_th.constitutionalcourt.or.th/article_detail/
- Morell, D. (1975). *Legislatures and Political Development: The Problem Corruption*. In paper read at the Conference on Legislature in Contemporary Societies. Pp.483. Albany, New York.
- Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2007). *The Beginning of Thai Democracy* (4th ed.). Office of the Secretariat of the House of Representatives.
- Phraathikarn Worravut Sumedho (Meethum). (2021). *The Behavior of the People in Election of Members of the House of Representatives in the Fifth Constituency, Nakhon Ratchasima Province*[Master of Political Science, Mahachulalongkornrajavidyalaya University].
- Plangsee, S. (2022). *Factors Affecting People's Decision to Vote for the Council Members and Administrators of Nakhon Phanom Local Government Organizations*[Master of Public Administration, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Samerchai, C. (2007). *Consumer Behavior*. Expertnet.
- Sharkansky, I. (1970). *The Political Scientist and Policy Analysis: An Introduction, in Policy Analysis in Political Science*, ed. Ira Sharkansky. Markham Publishing Company.
- Siripotchananon, S. (2001). *People's Decisions in Selecting Members of the House of Representatives: A case study Electoral District 1, Sukhothai Province*. Khon Kaen University.
- Thanuthep, K. (2005). *International Law in Civil Litigation* (4th ed.). Ramkhamhaeng University.
- Thongying, C. (2021). *Election of Members of the House of Representatives*. Parliament Museum Telling Stories about Thai Politics and Government. <https://parliamentmuseum.go.th/2021/ar64--election-01.html>.

White, L. D. (1955). *Introduction to the Study of Public Administration* (4th ed.). Macmillan.

Willoughby, W. F. (1927). *Principle of Public Administration*. John Hopkins.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper & Row.